

ו' אלול תשע"ז
28 אוגוסט 2017

אקלים וסביבה פדגוגית בגני הילדים עמדות גננות והורים בגני הילדים - ממצאים נבחרים

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה) מתכבדת להציג נתונים משני סקרי עמדות שהועברו בשנת הלימודים תשע"ו - סקר גננות וסקר הורים לילדים בגנים. סקרים אלו נערכו לראשונה בשנה זו והם יועברו אחת למספר שנים לצורך מעקב אחר מגמות שינוי לאורך שנים.

אין עוררין כי לחינוך איכותי בגיל הרך חשיבות מכרעת לעתידו של הילד ולהתפתחותו הרגשית, הלימודית והחברתית. תחום זה מקבל בשנים האחרונות תשומת לב מיוחדת, הן בקרב חוקרי חינוך והן בקרב קובעי מדיניות חינוך. מדינות רבות, ובהן ישראל, פועלות לשיפור החינוך בגיל הרך. מחקרים רבים מצביעים על כך שחינוך איכותי בגני הילדים מתאפיין באקלים חינוכי ופדגוגי מיטבי, נוסף על יחסים חיוביים בין כל באי הגן - הצוות החינוכי, הילדים והוריהם. מכאן, שקיימת חשיבות רבה בקבלת מידע מקיף על האקלים החינוכי בגני הילדים בישראל ועל הצרכים הפדגוגיים הן של הגננות והן של הורי הילדים.

עד כה מדדה ראמ"ה את האקלים והסביבה הפדגוגית בבתי הספר בלבד. בשנת הלימודים תשע"ו הרחיבה ראמ"ה את המדידה ובחנה, נוסף על בתי הספר, גם את גני הילדים. הסקרים שנתונייהם מוצגים כאן מרחיבים ומשלימים את הממצאים העולים מסקרי האקלים והסביבה הפדגוגית בבתי הספר הנערכים במסגרת המיזם "בית אחד לשנה", ומשקפים תמונת מצב של מערכת החינוך לפי תפיסותיהם של התלמידים, המורים והמנהלים. עמדות הורים לתלמידים בבתי ספר נבדקות בסקר שנערך מדי שנתיים בקרב מדגם ארצי מייצג של הורים.

אם כן, הסקרים נועדו לספק תמונת מצב מייצגת ובת השוואה בנוגע להיבטים שונים של האקלים החברתי והתהליכים הפדגוגיים בגנים, כפי שהם נתפסים בעיני מדגם ארצי מייצג של גננות ושל הורים לילדים בגנים בגילאי 3 עד 6 שנים בחינוך הרשמי. תמונת מצב זו תסייע בקבלת החלטות במערכת החינוך לצורך שיפור המתמיד.

בקרב שתי האוכלוסיות, הן ההורים והן הגננות, הסקרים הועברו בחודשים יוני-אוגוסט 2016 באמצעות הטלפון. ראיונות ההורים התקיימו באחת משש שפות (עברית, ערבית, רוסית, אמהרית, צרפתית ואנגלית), על פי בחירת המרואיין. ראיונות הגננות התקיימו בעברית או בערבית.

בסקר הגננות נסקרו בשנת תשע"ו 1,050 גננות (70% השבה), מהן 508 גננות המלמדות ילדים בגילאי 3-4 בגני "טרום חובה" או "טרום חובה וחובה" (73% השבה) ו-538 גננות המלמדות ילדים בגילאי 5-6 בגני "חובה" (68% השבה).

בסקר ההורים לילדים בגנים נסקרו 1,829 הורים (61% השבה), מהם 553 הורים לילדים בגילאי 3-4 (59% השבה), 633 הורים לילדים בגילאי 5-6 (63% השבה) ו-643 הורים לילדים בגילאי 6-7 (61% השבה).

להלן יוצגו ממצאים נבחרים מתוך הדוחות המלאים אשר מופיעים באתר האינטרנט של ראמ"ה בקישור:

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Rama/MivchanimArtzyim/Gananot_Horim_Ganim.htm

עמדות של גננות ושל הורים לילדים בגנים באשר למערכת החינוך בגיל הרך: מבט על

האקלים החינוכי-חברתי בגן

רוב ניכר של ההורים מחזיקים בתפיסות חיוביות בנוגע להיבטים מרכזיים של האקלים בגנים: כ-90% מההורים דיווחו על שביעות רצון כללית גבוהה מהגן (כלומר לתפיסתם הילד אוהב ללכת לגן, מספר חוויות נעימות מהגן ומרגיש בו בטוח ומוגן). כ-80% מההורים דיווחו על יחסים חיוביים בין צוות הגן לילד (כלומר שהצוות מתנהג באכפתיות כלפי הילד, קשוב לבקשותיו וכן שהגננת מגלה רגישות לצרכיו הייחודיים) וכ-85% מההורים דיווחו על כך שהצוות מקדם את הילדים בתחומים שונים - רגשיים, חברתיים ולימודיים.

תמונה דומה עולה מנקודת המבט של הגננות: כ-90% מהגננות העידו כי הן מכירות היטב את הילדים בגן, לרבות מתן קשב לצרכיהם, התייחסות לילדים באופן דיפרנציאלי ומעקב אחר התפתחותם השוטפת. שיעורים נמוכים יותר של גננות דיווחו כי הן מכירות את חיי הילדים גם מחוץ לגן (כ-70%), היבט שסומן כחלש יותר גם מזווית הראייה של ההורים (כ-65%). כמו כן, כ-80% מהגננות דיווחו כי הן חשות שיש להן כלים להערכת התפתחות הילד.

מוגנות ומניעת אלימות

מרבית ההורים דיווחו כי ילדם לא חווה אלימות מצד ילדים אחרים בגן (כ-67% מההורים דיווחו כך בנוגע לאלימות מילולית ופיזית וכ-90% מההורים דיווחו כך בנוגע לאלימות חברתית). על פי דיווחי ההורים, אלימות מילולית ואלימות פיזית הם סוגי האלימות השכיחים יותר בין ילדי הגן (כ-30% מההורים דיווחו על מקרים מעטים וכ-4% מההורים דיווחו על היקף חמור). כמו כן, פחות מעשירית מההורים דיווחו על מקרים מעטים של אלימות חברתית בין ילדי הגן. רוב ניכר של ההורים (94%) דיווחו שצוות הגן עושה מאמצים למנוע אלימות. בנוגע לאלימות כלפי הילדים מצד צוות הגן, נמצא כי רוב מוחלט של הורים ציינו שילדם לא חווה אלימות פיזית או אלימות מילולית מצד הצוות. עם זאת, כאשר ההורים דיווחו על אלימות מעטה מצד צוות הגן, נמצא כי אלימות מילולית (כ-4%) שכיחה יותר מאלימות פיזית (כ-1%).

שותפות הורים בגן

נושא זה נבחן הן בקרב ההורים והן בקרב הגננות; מרבית ההורים חשים שותפים לנעשה בגן של ילדם (כ-75%). בהסתכלות יותר ממוקדת, נראה כי ההורים מוצאים אוזן קשבת בגן, חשים כי ניתנות להם הזדמנויות מספיקות להשתתפות בפעילויות שונות בגן, מעודכנים על-ידי הגננת בכל הנוגע לנעשה בגן ונמצאים בקשר קבוע עם הגננת כדי להתעדכן במצבו של הילד. לעומת זאת, ההורים חשים פחות שותפים בנושאים של קידום הגן ומטרותיו (כ-65%). במקביל, רוב הגננות (כ-85%) דיווחו על שותפות ועדכון הורים בנעשה בגן, כשגם כאן, שיעורים נמוכים יותר של גננות העידו על שותפות ההורים בקבלת החלטות בגן.

הסביבה הפיזית בגן

שיעורים דומים של הורים וגננות דיווחו על **סביבה פיזית מטופחת ונקייה בגן (כ-75%)**, כאשר הערכות גבוהות יותר ניתנו לסביבה הפיזית בתוך הגן והערכות נמוכות יותר ניתנו לחצר הגן.

עבודת הגננת בהיבטים מקצועיים

65% מהגננות חשות שביעות רצון מתפקידן כגננות. כמעט כל הגננות דיווחו כי הן אוהבות את עבודתן וכי היא מעניינת ומספקת (98%). שיעורים נמוכים יחסית של גננות דיווחו שאינן חשות בדידות בעבודתן (64%), שאינן חוות תחושות של שחיקה (כ-45%) ושל עומס (כ-7%). כשלושה רבעים מהגננות דיווחו כי הן חשות עומס במידה רבה או רבה מאד. **מרבית הגננות שבעות רצון מהפיתוח המקצועי (כ-70%)** וחשות כי התכנים עוזרים להן בעבודתן בגן (65%). עם זאת, קרוב ל-40% מהגננות מציינות כי חסרות לדעתן השתלמויות בנושאים שונים כגון: תחומי העשרה, דרכי התמודדות עם ילדים עם קשיים, ההתנהלות היומיומית בגן ועוד.

הרוב המכריע של הגננות מדווחות על יחסים חיוביים בתוך צוות הגן, כולל יחסים קרובים בין חברי הצוות, שיתוף בסוגיות שונות והעלאת בעיות הקשורות לגן.

שביעות רצון מגודל הגן

כ-45% מהגננות ציינו כי מספר הילדים בגן גדול עד כדי הפרעה לניהול הגן (יותר בקרב גננות דוברות ערבית בהשוואה לגננות דוברות עברית). קרוב לשליש מהגננות דיווחו על מספר ילדים גדול אך אינו מפריע לניהול הגן, ורק כרבע ציינו כי מספר הילדים בגן מספק. עוד נמצא כי ככל שהגן קטן יותר כך שיעורי הדיווח על מספר ילדים מספק גבוהים יותר.

עבודה עם ילדים עם צרכים מיוחדים או ילדים משולבים

כ-40% מכלל הגננות בשלב גיל 3-4 וכ-60% בשלב גיל 5-6 דיווחו שיש בגן שלהן ילדים עם **צרכים מיוחדים** או ילדים משולבים. בתוך כך בולט שיעור דיווח גבוה במיוחד בקרב גננות דוברות ערבית (70% בשלב גיל 5-6). מבין הגננות שיש בגן שלהן ילדים עם צרכים מיוחדים או ילדים משולבים, כשליש בשלב גיל 3-4 וכמחצית בשלב גיל 5-6 דיווחו שיש להן כלים להתמודד עם הילדים; כמו כן כמחצית מהגננות בשלב גיל 3-4 וכ-60% בשלב גיל 5-6 דיווחו על קיומו של כוח עזר מיוחד בגן לתמיכה בילדים אלו. מבין הגננות שדיווחו על קיום כוח עזר לתמיכה בילדים, קצת יותר ממחצית הביעו שביעות רצון מכוח העזר. כשני שלישים מהגננות שיש בגן שלהן ילדים עם צרכים מיוחדים דיווחו על קבלת הדרכה לעבודה עם הילדים, שיעור הדיווח היה נמוך יותר בשלב גיל 3-4 (64% מהגננות) בהשוואה לשלב גיל 5-6 (71% מהגננות). בשני שלבי הגיל כמחצית מהגננות שקיבלו הדרכה הביעו שביעות רצון ממנה.

השתתפות הילדים בצהרונים

46% מכלל ההורים דיווחו שילדם רשום לצהרון. מתוך כך, מרבית ההורים (86%) דיווחו כי הצהרון שאליו רשום ילדם נמצא במתחם הגן, בקרב דוברי עברית סוג הצהרון השכיח הוא זה שבאחריות הרשות המקומית (48%), ובקרב דוברי ערבית סוג הצהרון השכיח הוא במסגרת תכניות ציל"ה או מצהל"ה (66%). מעט יותר מ-70% מההורים הביעו שביעות רצון כללית גבוהה מהצהרון בו נמצא ילדם.

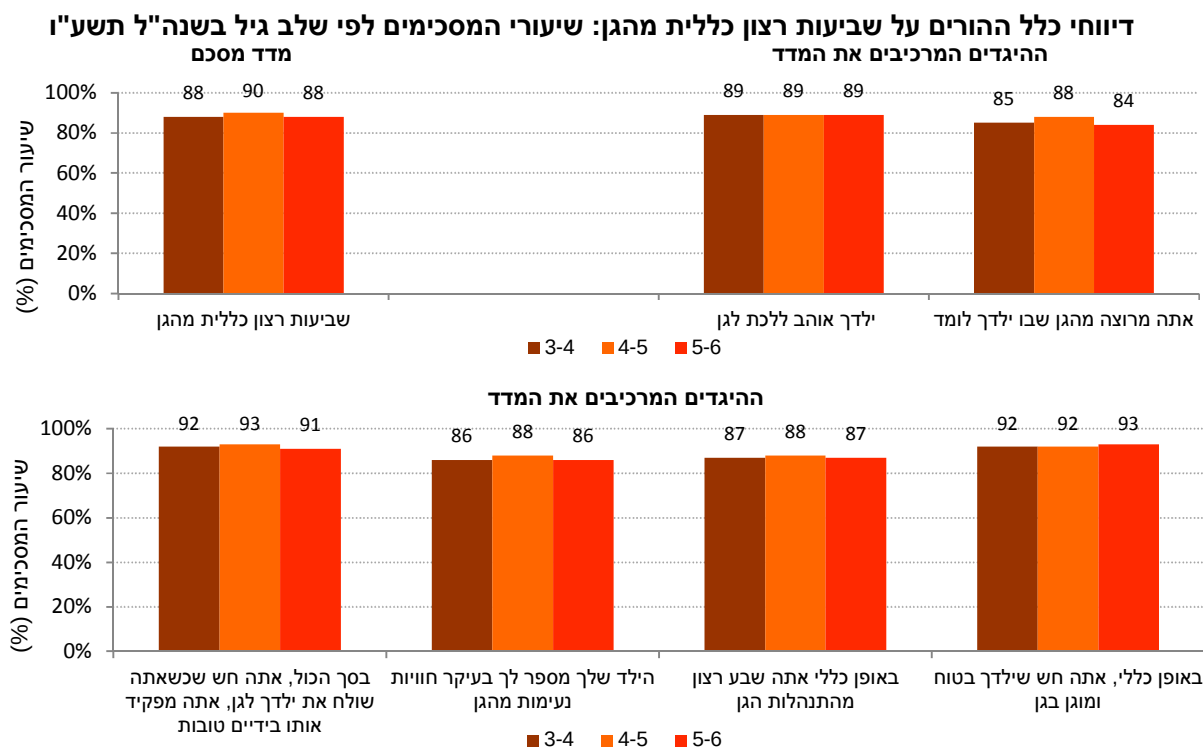
שביעות רצון כללית מהגן - דיווחי הורים

על מנת לבחון את תחושת שביעות הרצון הכללית של ההורים מהגן של ילדם, ההורים התבקשו להשיב לשאלות הבאות: האם לתחושתם הילד אוהב ללכת לגן, האם הוא מספר חוויות נעימות מהגן והאם הוא בטוח ומוגן בגן. כמו כן, נבחנו גם שביעות רצונו של ההורה מהתנהלות הגן.

בתרשים הבא מוצגים נתוני המדד המסכם "שביעות רצון כללית מהגן" וההיגדים המרכיבים אותו, עבור כלל ההורים בחלוקה לפי גיל ילדם: 3-4, 4-5 ו-5-6 שנים. בנספח מוצגים הנתונים בחלוקה לפי מגזר שפה: דוברי עברית ודוברי ערבית. הנתונים המוצגים הם שיעורי ההורים שהסכימו במידה רבה או רבה מאד עם ההיגדים השונים.

מהנתונים עולה כי:

- **מרבית ההורים (כ-90%) דיווחו על שביעות רצון כללית גבוהה מהגן בו ילדם לומד.** כ-88% מההורים מרוצים מהגן, שבעי רצון מהתנהלותו, חשים כי ילדם אוהב ללכת אליו ומעידים כי הילד מספר על חוויות נעימות אותן חווה בגן. שיעור גבוה יותר של הורים (92%) אף חשים כי ילדם מוגן ובטוח בגן וכי הם מפקידים אותו בידיים טובות.
- שיעור דומה של הורים בשני מגזרי השפה ובשלבי הגיל השונים הביעו שביעות רצון מהגן.



יחסים חיוביים בין צוות הגן לילד - דיווחי הורים

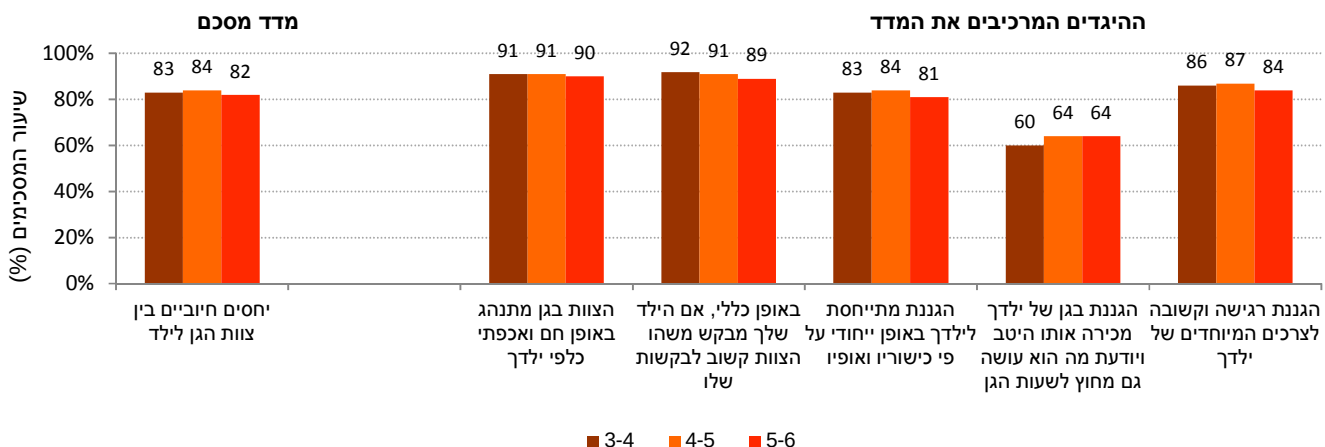
מערכת היחסים בין צוות הגן לבין הילדים בגן היא התשתית שעליה נבנים תהליכי ההוראה והלמידה, באופן היוצר אווירה בין-אישית חיובית ומעצימה. ההורים נשאלו האם לתחושתם הצוות מתנהג באכפתיות כלפי ילדם, האם הצוות קשוב לבקשות הילד, האם הגננת מתייחסת לילד באופן ייחודי על פי כישוריו ואופיו, האם הגננת מכירה את ילדם גם מחוץ לגן (תחביבים, תחומי עניין וכדומה) והאם הגננת רגישה וקשובה לצרכיו המיוחדים של הילד.

בתרשים הבא מוצגים נתוני המדד המסכם "יחסים חיוביים בין צוות הגן לילד" וההיגדים המרכיבים אותו, עבור כלל ההורים בחלוקה לפי גיל ילדם: גילאי 3-4, 4-5 ו-5-6 שנים. בנספח מוצגים הנתונים בחלוקה לפי מגזר שפה: דוברי עברית ודוברי ערבית. הנתונים המוצגים הם שיעורי ההורים שהסכימו במידה רבה או רבה מאד עם ההיגדים השונים.

מהנתונים עולה כי:

- **מרבית ההורים (מעל 80%) דיווחו על יחסים חיוביים בין הגננות לילדיהם.** לדעת רוב ההורים (כ-90%) צוות הגן מתנהג באכפתיות ובחום לילד וקשוב לבקשותיו, ומעט פחות (כ-85%) דיווחו כי הגננת מתייחסת לילד באופן ייחודי על פי כישוריו ואופיו וקשובה לצרכיו.
- שביעות רצון נמוכה יותר נרשמה בסוגיה של היכרות הגננת עם הילד מעבר לשעות הגן (כ-65%).
- שיעורי הדיווח בין מגזרי השפה דומים וכך גם, על פי רוב, בשלבי הגיל השונים.

דיווחי כלל ההורים על יחסים חיוביים בין צוות הגן לילד: שיעורי המסכימים לפי שלב גיל בשנה"ל תשע"ו



קידום הילדים בגן בתחומים שונים - דיווחי הורים

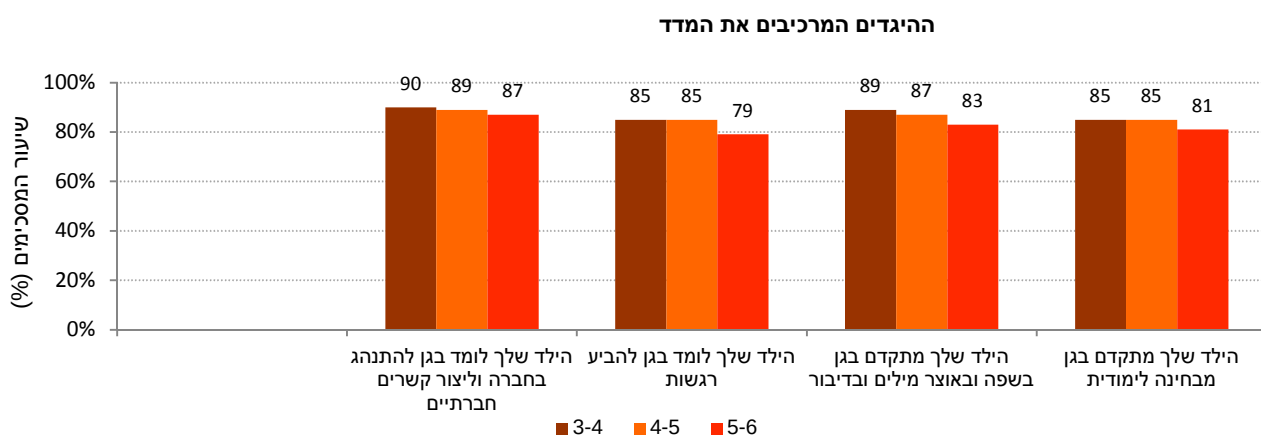
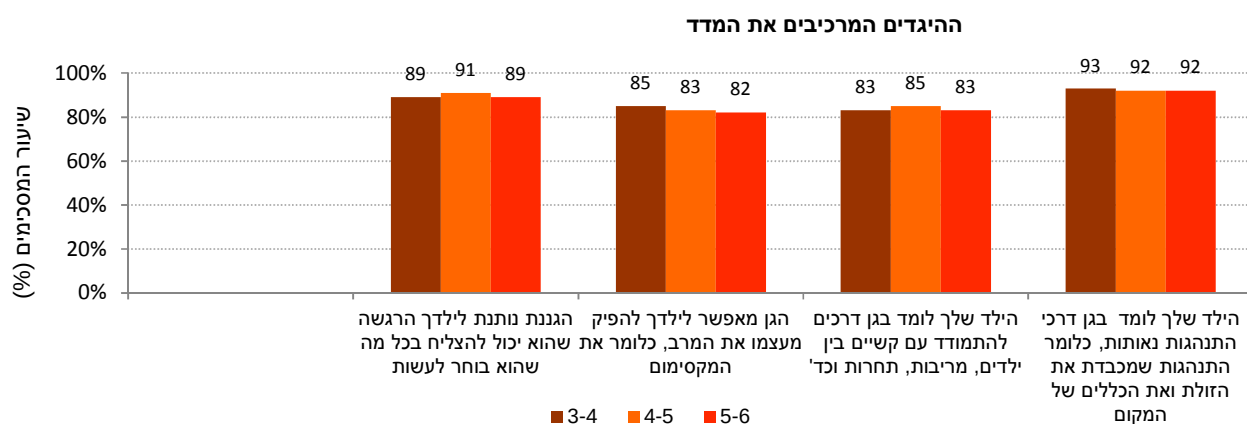
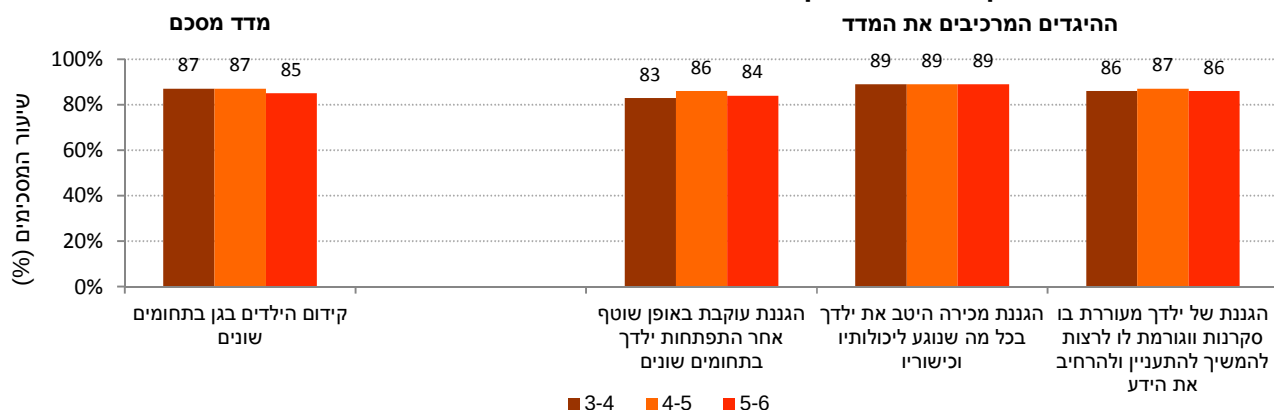
המטרה המרכזית של הגננת בגן היא לקדם את הילדים ולפתח אותם בתחומים שונים - לעורר בהם סקרנות, ללמד אותם להתמודד עם קשיים, ללמד אותם דרכי התנהגות נאותות וכיצד להביע רגשות ולקדם את הילד מבחינה חברתית ולימודית. בתוך כך, על הגננת לעקוב באופן שוטף אחר התפתחות הילדים ולהכיר את יכולותיהם וכישוריהם.

בתרשים הבא מוצגים נתוני המדד המסכם "קידום הילדים בגן בתחומים שונים" וההיגדים המרכיבים אותו, עבור כלל ההורים בחלוקה לפי גיל ילדם: 3-4, 4-5 ו-5-6 שנים. בנספח מוצגים הנתונים בחלוקה לפי מגזר שפה: דוברי עברית ודוברי ערבית. הנתונים המוצגים הם שיעורי ההורים שהסכימו במידה רבה או רבה מאד עם ההיגדים השונים.

מהנתונים עולה כי:

- **מרבית ההורים (כ-85%) דיווחו על קידום הילדים בגן בתחומים רגשיים, חברתיים ולימודיים.** שיעורי הדיווח הגבוהים ביותר נרשמו ביחס לנושאים הבאים: הילד לומד בגן דרכי התנהגות נאותות, הגננת נותנת לילד הרגשה שהוא יכול להצליח במה שהוא עושה, הגננת מכירה היטב את הילד והילד לומד בגן להתנהג בחברה וליצור קשרים חברתיים (87% - 93%).
- שיעורי דיווח מעט נמוכים יותר, אך גם גבוהים יחסית, נרשמו ביחס לשאר הנושאים: מעקב של הגננת אחר התפתחות הילד תוך עידוד סקרנות ורצון ללמוד, למידה של הילד להביע רגשות בגן, התקדמות של הילד מבחינה לימודית כולל שפה ואוצר מילים, האפשרות של הילד להפיק מעצמו את המרב בגן ורכישת דרכי התמודדות עם קשיים בגן (79% - 89%).
- בהשוואה בין שני מגזרי השפה, התמונה שעולה אינה חד משמעית, אך במרבית ההיגדים שיעורי הדיווח בקרב דוברי הערבית גבוהים מעט יותר מדוברי העברית.
- לרוב, שיעורי הדיווח בקרב הורים לילדים בשלבי הגיל השונים דומים למדי, עם נטייה להערכות מעט פחות חיוביות בקרב הורים לילדים בגילאי 5-6.

דיווחי כלל ההורים על קידום הילדים בגן בתחומים שונים: שיעורי המסכימים לפי גיל בשנה"ל תשע"ו



היכרות הגננת עם הילדים – דיווחי גננות

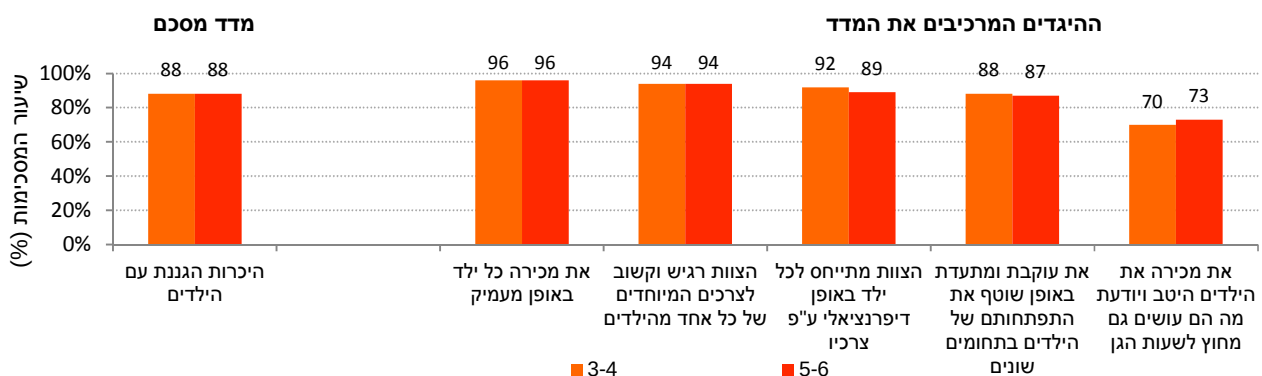
כחלק מבחינת מערכת היחסים בין הגננת לילדים בגן, נשאלו הגננות באשר להיכרות שלהן עם הילדים בגן, תוך התייחסות למידת ההיכרות עם הילדים בגן ומחוצה לו, למתן מענה למאפייניהם הייחודיים, לרגישות לצרכיהם ולמעקב אחר התפתחותם. זאת, מתוך הבנה כי היכרות מעמיקה של הגננת עם הילדים בכל מעגלי חייהם הינה חשובה מאוד ומהווה תשתית ליחסים חיוביים ופתוחים בין הצדדים וקרקע פורייה ללמידה ולהתפתחות תקינה של הילדים.

בתרשים הבא מוצגים נתוני המדד המסכם "היכרות הגננת עם הילדים" וההיגדים המרכיבים אותו, עבור כלל הגננות בחלוקה לשלבי הגיל של הגנים: שלב גיל 3-4 (גני "טרום חובה" או "טרום חובה וחובה") ושלב גיל 5-6 (גני "חובה"). בנספח מוצגים נתונים בחלוקה לפי מגזר שפה: גננות בגנים דוברי עברית וגננות בגנים דוברי ערבית. הנתונים המוצגים הם שיעורי הגננות שהסכימו במידה רבה או רבה מאד עם ההיגדים השונים.

מהנתונים עולה כי:

- מרבית הגננות (88%) דיווחו על היכרות טובה עם הילדים בגן בשני מגזרי השפה ובכל אחד משלבי הגיל.
- הגננות דיווחו שהן מכירות היטב את הילדים (87% ויותר מכך), אך הן מעידות על עצמן בשיעורים נמוכים יותר כי הן יודעות מה הילדים עושים גם מחוץ לשעות הלימודים (כ-70%).
- במרבית ההיגדים שיעורי הדיווח בקרב גננות דוברות ערבית בשלב גיל 5-6 נמוך יותר מאשר בשלב גיל 3-4, ואילו בקרב גננות דוברות עברית שיעורי הדיווח בין שלבי הגיל דומים על פי רוב.

דיווחי כלל הגננות על היכרות עם הילדים: שיעורי המסכימות לפי שלב גיל בשנת תשע"ו



אלימות בין הילדים - דיווחי הורים

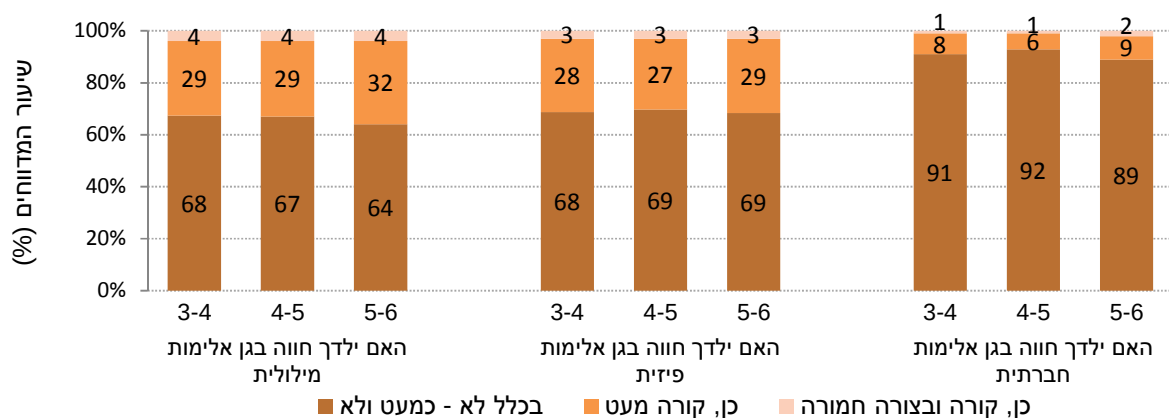
נושא האלימות הוא אחד הנושאים החשובים שעומדים על סדר יומם של מערכת החינוך ושל הציבור בישראל בשנים האחרונות. הנתונים שלהן עוסקים בתופעות של **אלימות בין ילדים המתרחשת בין כותלי הגן**: אלימות מילולית (כמו קללות ועלבונות), אלימות פיזית (כמו מכות, סטירות ודחיפות) ואלימות חברתית (כמו חרם או הפצת שמועות). ההורים נשאלו, עבור כל אחד משלושת סוגי האלימות, אם הילד שלהם חווה בגן אלימות מצד ילדים אחרים, ואם כן – באיזה היקף.

בתרשים הבא מוצגים דיווחי ההורים כי ילדם חווה אלימות מילולית, פיזית או חברתית מצד ילדים אחרים בגן, עבור כלל ההורים בחלוקה לשלבי גיל: 3-4, 4-5 ו-5-6. בנספח מוצגים הנתונים בחלוקה לפי מגזר שפה: דוברי עברית ודוברי ערבית.

מהנתונים עולה כי:

- כשני שלישים מההורים דיווחו שילדם כלל לא חווה או כמעט ולא חווה אלימות מילולית ופיזית מצד ילדים אחרים בגן. כ-90% מההורים דיווחו כי ילדם לא חווה או כמעט ולא חווה אלימות חברתית בגן.
- כ-30% מההורים דיווחו על כך שילדם חווה אלימות מילולית או פיזית בהיקף מועט, בעוד ששיעורי הדיווח על אלימות חברתית בהיקף מועט נמוכים יותר ועומדים על פחות מ-10%.
- שיעורי הדיווח על אלימות מילולית ואלימות פיזית בגן (בהיקף מועט), גבוהים יותר בקרב הורים דוברי עברית מאשר בקרב דוברי ערבית בכל אחד משלבי הגיל. תמונה הפוכה נרשמה בנוגע לאלימות חברתית.
- עוד נשאלו ההורים בדבר המאמצים שצוות הגן משקיע לדעתם במניעת אלימות ובטיפול בה. נמצא כי **הרוב המכריע של ההורים (כ-95%) מדווחים כי לדעתם צוות הגן עושה מאמצים למניעת אלימות.**

דיווחי כלל ההורים על אלימות בין ילדי הגן: שיעורי המדווחים לפי סוג האלימות ושלבי גיל בשנה"ל תשע"ו



שותפות הורים בגן - דיווחי הורים

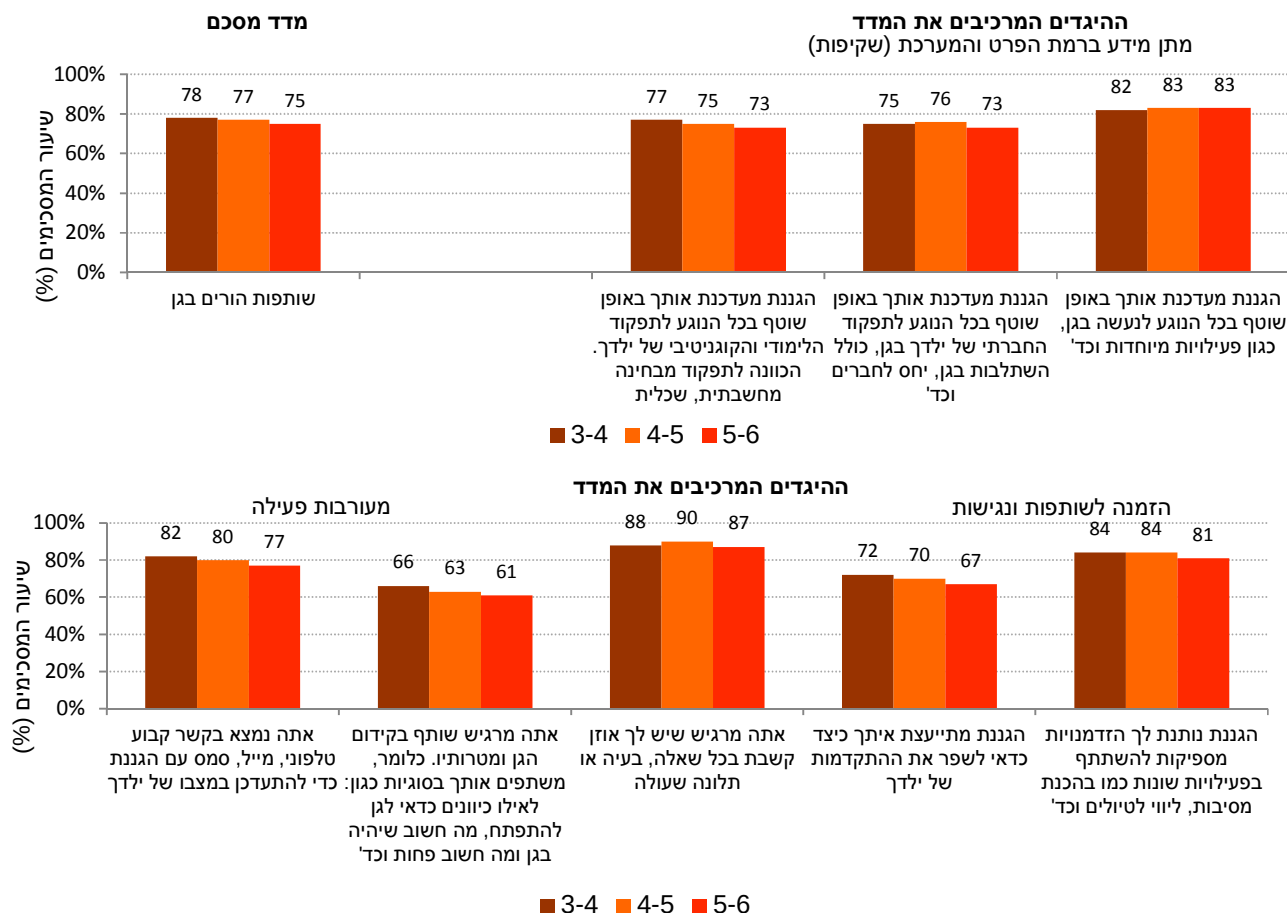
בעלי העניין העיקריים במתרחש בגן, מתוך הקהילה הסובבת אותו, הם הורי הילדים. קיום שיח ושותפות חינוכית בין צוותי החינוך לבין ההורים הינו חיוני ובעל השלכות חיוביות על האקלים בגן ועל תהליכי ההוראה והלמידה המתרחשים בו. נדבך מרכזי בכינון יחסים חיוביים הוא ערוץ תקשורת פתוח בין הגן להורים, כך שהאחרונים יהיו מעודכנים במה שקורה עם ילדיהם בגן ובמתרחש בגן באופן כללי. יחסים פוריים בין הגן לבין ההורים מתאפיינים גם במעורבות פעילה של ההורים וביצירת שותפות חינוכית אמיתית בין הגן ובין ההורים.

ההורים נשאלו האם ערוץ התקשורת בינם לבין הגן מאפשר להם להיות מעודכנים במה שקורה עם ילדם בגן ובמתרחש בגן באופן כללי, האם הם מעורבים באופן פעיל בנעשה בגן והאם הגן מזמן ומאפשר שותפות אמיתית. בתרשים הבא מוצגים נתוני המדד המסכם "שותפות הורים בגן" וההיגדים המרכיבים אותו, עבור כלל ההורים בחלוקה לפי גיל ילדם: 3-4, 4-5 ו- 5-6 שנים. בנספח מוצגים הנתונים בחלוקה לפי מגזר שפה: דוברי עברית ודוברי ערבית. הנתונים המוצגים הם שיעורי ההורים שהסכימו במידה רבה או רבה מאוד עם ההיגדים השונים.

מהנתונים עולה כי:

- **מרבית ההורים חשים שותפים לנעשה בגן של ילדם (כ-75% ויותר).** שיעור גבוה יחסית של הורים חשים כי יש להם אוזן קשבת בגן (87% ויותר), כי הגננת מעדכנת אותם בכל הנוגע לנעשה בגן (82% ויותר), כי ניתנות להם הזדמנויות להשתתף בפעילויות בגן (81% ויותר) וכי הם נמצאים בקשר קבוע עם הגננת כדי להתעדכן במצב של ילדם (כ-80%). לעומת זאת, שיעור נמוך יותר של הורים חשים שותפים בעיצוב ובקידום מטרות הגן (כ-65%).
- **הורים דוברי ערבית דיווחו לרוב בשיעורים גבוהים יותר על שותפות ומעורבות בגן בהשוואה להורים דוברי עברית.**
- **שיעור ההורים לילדים בגיל 5-6 שדיווחו על שותפות בגן לרוב נמוך במקצת משיעור ההורים בשני שלבי הגיל האחרים, במיוחד בקרב הורים דוברי ערבית.**

דיווחי כלל ההורים על שותפות הורים בגן: שיעורי המסכימים לפי שלב גיל בשנה"ל תשע"ו



גם על פי דיווחי כ-85% מהגגנות קיימת רמה גבוהה של שותפות ועדכון הורים בנעשה בגן. באופן כללי, הגגנות דיווחו בשיעורים גבוהים יותר על כך שהן מעדכנות את ההורים על מצב ילדם, נמצאות עמם בקשר קבוע, מיידעות אותם על הנעשה בגן ומתייעצות עמם כיצד לשפר את התקדמות הילד (86%-96%). לעומת זאת, שיעורי דיווח נמוכים יותר (כ-60%) נרשמו בנוגע לשותפות נציגי ההורים בתהליך קבלת ההחלטות בגן. דפוס זה בא לידי ביטוי בשני מגזרי השפה ובשני שלבי הגיל.

הסביבה הפיזית בגן - דיווחי גננות

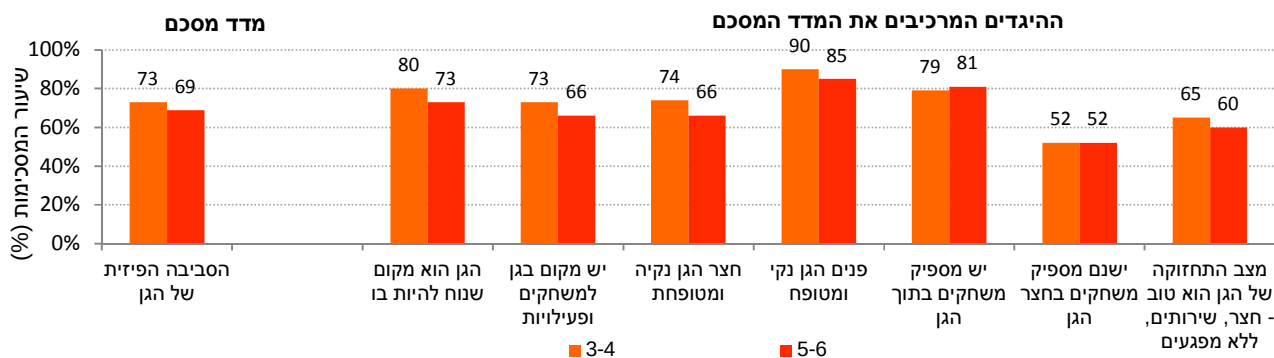
כאשר בוחנים את האווירה בגן הילדים, חשוב לזכור כי היא אינה מתרחשת בחלל ריק, אלא בתוך סביבה פיזית נתונה. לסביבה הפיזית השפעה רבה על התחושות שחווים הילדים, על צוות הגן ועל היחסים הבין-אישיים בגן. קיומן של תשתיות מתאימות וסביבה נקייה, מטופחת, מרווחת וחופשית ממפגעים הן תנאי חשוב לאקלים חיובי ומעצים בגן. בתת-פרק זה מוצגים דיווחי הגננות בנוגע לסביבה הפיזית בגן: מבנה הגן, החצר והשירותים.

בתרשים הבא מוצגים נתוני המדד המסכם "הסביבה הפיזית בגן" וההיגדים המרכיבים אותו, עבור כלל הגננות בחלוקה לשלבי הגיל של הגנים: שלב גיל 3-4 (גני "טרום חובה" או "טרום חובה וחובה") ושלב גיל 5-6 (גני "חובה"). בנספח מוצגים נתונים בחלוקה לפי מגזר שפה: גננות בגנים דוברי עברית וגננות בגנים דוברי ערבית. הנתונים המוצגים הם שיעורי הגננות שהסכימו במידה רבה או רבה מאד עם ההיגדים השונים.

מהנתונים עולה כי:

- כ- 70% מהגננות מדווחות על סביבה פיזית מטופחת ונקייה בגן. שביעות רצון גבוהה יותר נרשמה בכל הנוגע לפני הגן (פנים הגן מטופח ונוח להיות בו, יש מקום למשחקים ופעילויות וכו') בהשוואה להיבטים הקשורים לחצר הגן ולתחזוקתו באופן כללי.
- לרוב, נרשמו שיעורי דיווח גבוהים יותר בקרב גננות בשלב גיל 4-3 לעומת גננות בשלב גיל 5-6.

דיווחי כלל הגננות על סביבה פיזית מטופחת ונקייה בגן: שיעורי המסכימות לפי שלב גיל בשנת תשע"ו



גם מנתוני סקר ההורים עולה תמונה דומה (ומעט יותר חיובית): 76% מההורים דיווחו על סביבה פיזית מטופחת ונקייה. עוד עולה מהנתונים כי שיעורי ההורים שדיווחו באופן חיובי על היבטים הנוגעים לחצר הגן (61% עד 71% מכלל ההורים) נמוכים משיעורי ההורים שדיווחו באופן חיובי על היבטים הנוגעים לפני הגן (76% עד 84% מכלל ההורים).

עבודת הגננת בהיבטים המקצועיים - דיווחי גננות

כחלק מבחינת האקלים והסביבה הפדגוגית בגן נשאלו הגננות על מבחר נושאים הקשורים ישירות לעבודתן ולשביעות הרצון הכללית ממנה. להלן מוצגים נתונים על שביעות הרצון מתפקיד הגננת ועל עבודה עם ילדים עם צרכים מיוחדים או ילדים משולבים. בדוח המחקר מוצגים נתונים בנושאים נוספים - תמיכה וליווי מקצועי של גננות, פיתוח מקצועי של גננות, חומרי הוראה-למידה ועוד.

שביעות רצון מתפקיד הגננת:

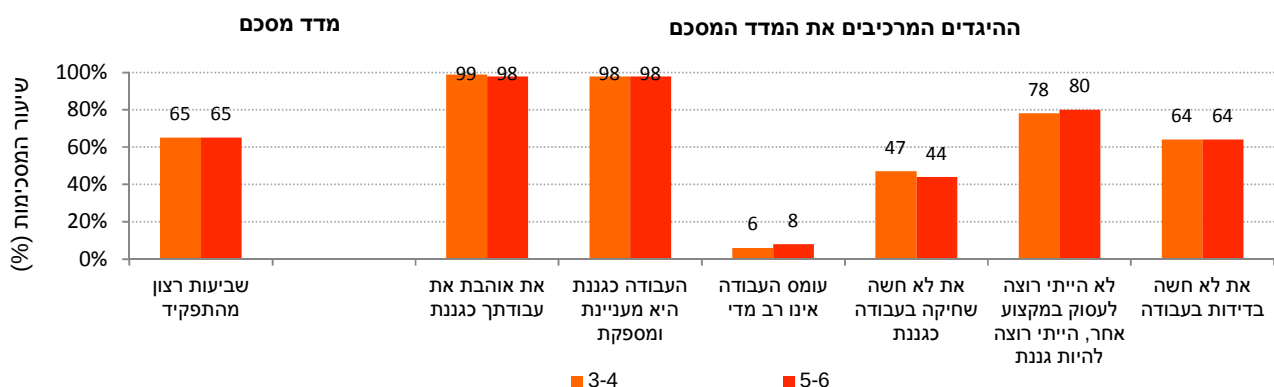
פרק זה עוסק בסוגיה הבסיסית של תחושת שביעות הרצון של הגננת מהתפקיד, כפי שמשתקף מדיווחי הגננות: האם הגננת אוהבת את עבודתה ומסופקת ממנה? האם קיים עומס בעבודה? האם קיימת תחושה של שחיקה?

בתרשים הבא מוצגים נתוני המדד המסכם "שביעות רצון מתפקיד הגננת" וההיגדים המרכיבים אותו, עבור כלל הגננות בחלוקה לשלבי הגיל של הגנים: שלב גיל 3-4 (גני "טרום חובה" או "טרום חובה וחובה") ושלב גיל 5-6 (גני "חובה"). בנספח מוצגים נתונים בחלוקה לפי מגזר שפה: גננות בגנים דוברי עברית וגננות בגנים דוברי ערבית. הנתונים המוצגים הם שיעורי הגננות שהסכימו במידה רבה או רבה מאד עם ההיגדים השונים.

מהנתונים עולה כי:

- 65% מכלל הגננות חשות שביעות רצון גבוהה מתפקידן כגננות. כמעט כל הגננות דיווחו כי הן אוהבות את עבודתן וכי העבודה מעניינת ומספקת אך רק כ-65% מהגננות דיווחו שאינן חשות בדידות בעבודה. פחות ממחצית דיווחו שאינן חשות שחיקה (כ-30% ציינו שהן חשות שחיקה במידה רבה או רבה מאד) ורק פחות מעשירית דיווחו כי עומס העבודה אינו רב מדי (כ-75% ציינו שהן חשות עומס במידה רבה או רבה מאד).

דיווחי כלל הגננות על שביעות רצון מהתפקיד: שיעורי המסכימות לפי שלב גיל בשנת תשע"ו



** נוסח ההיגדים בשאלון היה "עומס העבודה על הגננות הוא רב מדי", "אני חשה שחיקה בעבודה כגננת", "הייתי רוצה לעסוק במקצוע אחר" ו-"אני חשה בדידות בעבודה". לצורך הדיווח בדוח נוסחו ההיגדים מחדש כך שערך גבוה יותר בהיגד יסקף מצב רצוי יותר.

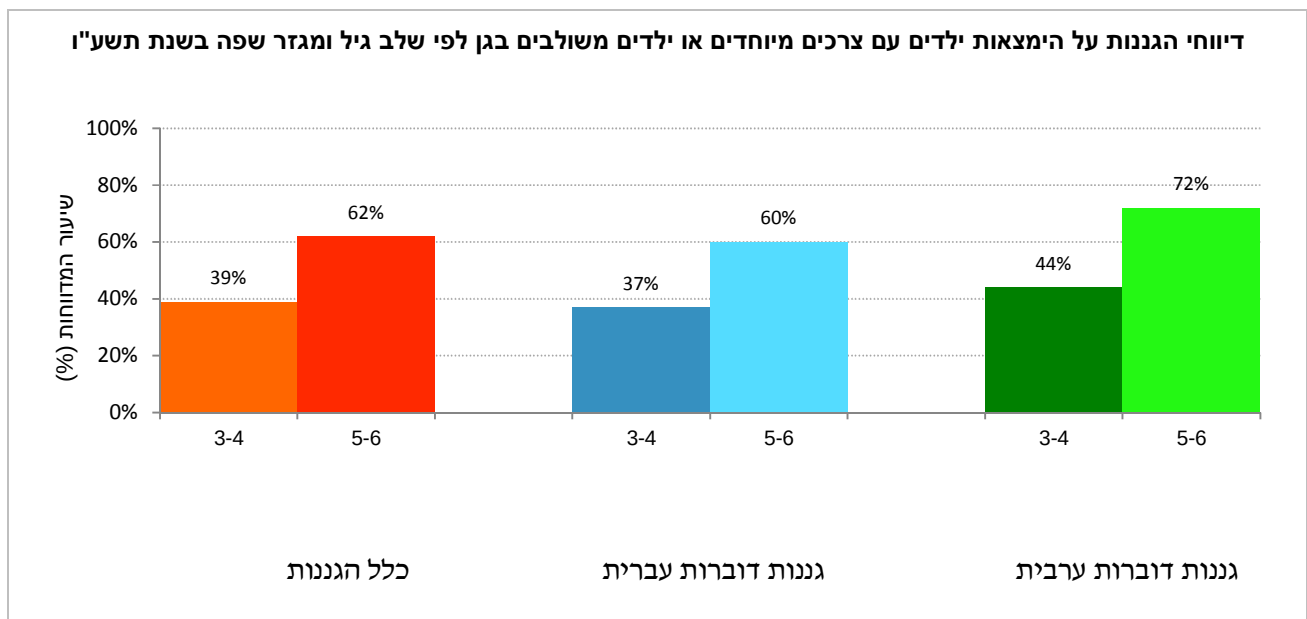
עבודה עם ילדים עם צרכים מיוחדים או ילדים משולבים:

בחלק מגני הילדים יש ילדים עם צרכים מיוחדים או ילדים משולבים אשר נמצאים תחת חסותה של הגננת ככל שאר ילדי הגן. פרק זה בוחן בכמה גנים יש ילדים עם צרכים מיוחדים או ילדים משולבים וכיצד הגננות מתמודדות עם ילדים אלו. בתוך כך הגננות נשאלו על כוח עזר לתמיכה בילדים אלו ועל ההדרכה שהן מקבלות בנושא.

בתרשים שלהלן מוצגים דיווחי הגננות בנוגע להימצאות ילדים עם צרכים מיוחדים או ילדים משולבים בגן – בנפרד עבור קבוצת כלל הגננות, עבור גננות בגנים דוברי עברית ועבור גננות בגנים דוברי ערבית. בכל אחת מהקבוצות נתוני תשע"ו מוצגים בחלוקה לשלבי גיל: שלב גיל 4-3 (ילדים בגני "טרום חובה" או "טרום חובה וחובה") ושלב גיל 6-5 (ילדים בגני "חובה").

מהנתונים עולה כי:

- כ-40% מכלל הגננות בשלב גיל 4-3 דיווחו שיש בגן שלהן ילדים עם צרכים מיוחדים או ילדים משולבים, בשלב גיל 6-5 שיעורי הדיווח גבוהים יותר ועומדים על כ-60%. הפערים בין שלבי הגיל נשמרים בשני מגזרי השפה, אך הם גדולים מעט יותר בקרב גננות דוברות ערבית. בשני שלבי הגיל שיעורי הדיווח בקרב גננות דוברות ערבית גבוהים יותר בהשוואה לגננות דוברות עברית.



מבין הגננות שדיווחו כי יש בגן שלהן ילדים עם צרכים מיוחדים או ילדים משולבים, כשליש מהגננות בשלב גיל 4-3 וכמחצית מהגננות בשלב גיל 6-5 מרגישות שיש להן **כלים מספקים לעבודה עם ילדים** אלו. כמו כן, כמחצית מהגננות בשלב גיל 4-3 וכ-60% בשלב גיל 6-5 דיווחו על **קיומו של כוח עזר מיוחד בגן**. זאת ועוד, רק כ-55% מכלל הגננות שיש בגן שלהן כוח עזר דיווחו **שכוח העזר בגן מספק**. עוד נמצא כי כשני שלישים מכלל הגננות שיש בגן שלהן ילדים עם צרכים מיוחדים דיווחו על **קבלת הדרכה לעבודה עם הילדים**, וכמחצית מהגננות שקיבלו הדרכה הביעו **שביעות רצון ממנה**.

הצפיפות בגן ושביעות הרצון מגודל הגן - דיווחי גננות

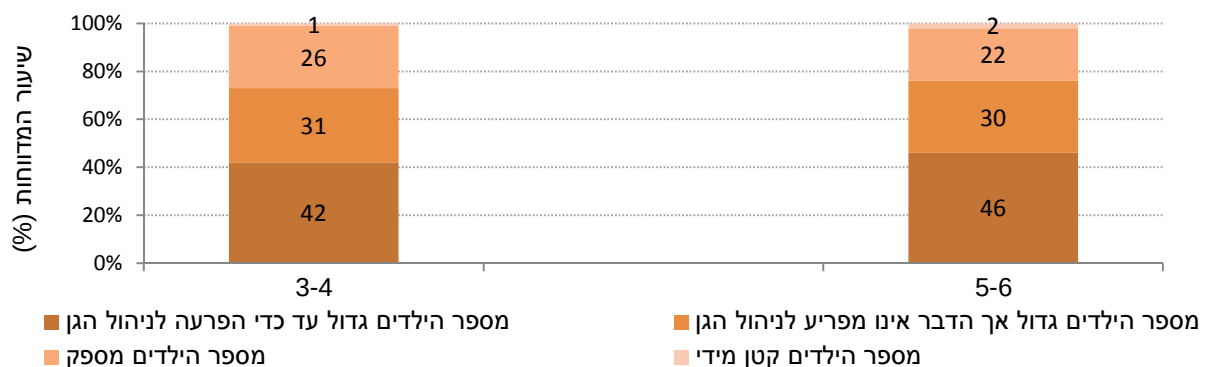
לצורך ניתוח דיווחי הגננות על הצפיפות בגן נבדקה התפלגות מספר הילדים במדגם הגנים שבמחקר. מהנתונים עולה כי **בממוצע מספר הילדים בגן הוא 29** (סטיית תקן 6). הגננות התבקשו לבחור בתיאור המתאים ביותר באשר ליכולתן לנהל את הגן ביחס למספר הילדים בגן: "מספר הילדים בגן גדול מדי עד כדי הפרעה לניהול התקין של הגן ולביצוע פעילויות יום יומיות", "מספר הילדים בגן גדול מדי והיה עדיף להקטין, אך הדבר אינו מפריע לניהול התקין של הגן ולביצוע פעילויות יום יומיות", "מספר הילדים בגן מספק", "מספר הילדים בגן קטן מדי".

בתרשים הבא מוצגות עמדות הגננות באשר לגודל הגן, עבור כלל הגננות בחלוקה לשלבי הגיל של הגנים: שלב גיל 3-4 (גני "טרום חובה" או "טרום חובה וחובה") ושלב גיל 5-6 (גני "חובה"). בנספח מוצגים נתונים בחלוקה לפי מגזר שפה: גננות בגנים דוברי עברית וגננות בגנים דוברי ערבית.

מהנתונים עולה כי:

- מעל 40% מהגננות בשני שלבי הגיל ציינו כי מספר הילדים בגן גדול עד כדי הפרעה לניהול הגן. זוהי הקטגוריה השכיחה ביותר בשני מגזרי השפה ובשני שלבי הגיל.
- כמו כן, כ-30% מהגננות בשני שלבי הגיל, דיווחו על מספר ילדים גדול שאינו מפריע לניהול הגן וכרבע ציינו כי מספר הילדים בגן מספק.
- שיעורי הגננות דיווחו כי מספר הילדים גדול עד כדי הפרעה לניהול הגן גבוה יותר בקרב גננות דוברות ערבית בהשוואה לגננות דוברות עברית.
- בשלב גיל 5-6 שיעור גבוה יותר של גננות דיווחו כי מספר הילדים מפריע לניהול הגן בהשוואה לגננות בשלב גיל 3-4.

דיווחי כלל הגננות על עמדותיהן באשר לגודל הגן: שיעורי המדווחות לפי שלב גיל בשנת תשע"ו



כהמשך ישיר, נבחן הקשר בין גודל הגן לבין שביעות הרצון של הגננות מגודלו. מהנתונים עולה כי, כצפוי, ככל שגודל הגן קטן יותר כך שיעורי הדיווח על מספר ילדים מספק גבוהים יותר. כלומר, שיעורי הדיווח הגבוהים ביותר על מספר ילדים מספק נרשמו בנוגע לגנים של 24 ילדים ומטה (64% מכלל הגננות לעומת 26% מהן בגנים של 25 ילדים או יותר).

השתתפות ילדי הגן בצהרונים - דיווחי הורים

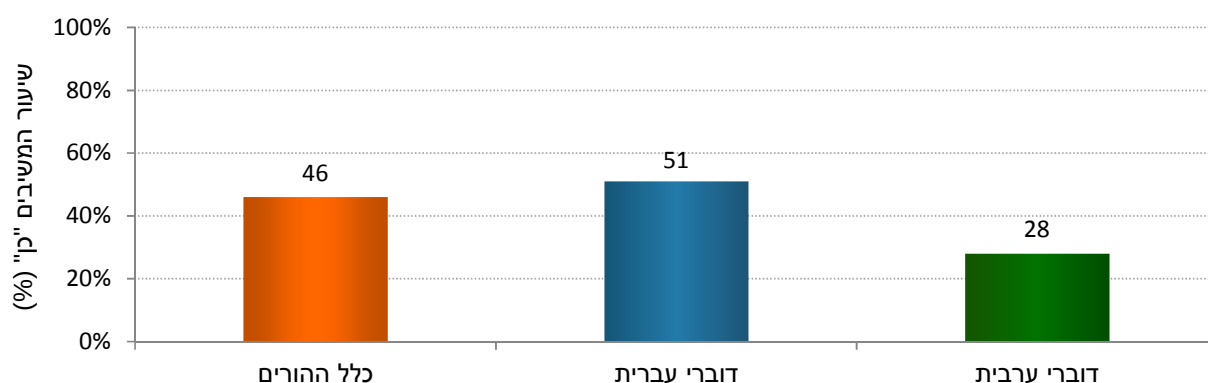
ההורים לילדים בגנים נשאלו על היבטים שונים הנוגעים להשתתפות ילדם בצהרונים אחרי הגן. תחילה נשאלו ההורים אם ילדם רשום לצהרון אחרי הגן ולאחר מכן על מקום קיומו של הצהרון, סוג הצהרון והפעילויות בו.

בתרשים הבא מוצגים שיעורי ההורים שדיווחו כי ילדם רשום לצהרון אחרי הגן, בנפרד עבור קבוצת כלל ההורים, עבור הורים לילדים בגנים דוברי עברית ועבור הורים לילדים בגנים דוברי ערבית. בנספח מוצגים נתונים נוספים בחלוקה לפי מגזר שפה: דוברי עברית ודוברי ערבית.

מהנתונים עולה כי:

- כמחצית מההורים דוברי העברית דיווחו שילדם רשום לצהרון לעומת 28% בקרב הורים דוברי ערבית.

דיווחי ההורים על רישום ילדם לצהרון אחרי הגן: שיעורי המשיבים בחיוב לפי מגזר שפה בשנה"ל תשע"ו



עוד נמצא כי:

- 86% מההורים דיווחו שהצהרון שאליו רשום ילדם נמצא במתחם הגן, שיעור גבוה יותר בקרב הורים דוברי ערבית (95%) מאשר בקרב הורים דוברי עברית (84%).
- בקרב דוברי עברית כמחצית מההורים דיווחו כי ילדם רשום לצהרון מטעם הרשות המקומית (52%), ובשיעורים נמוכים יותר דיווחו ההורים על רישום לצהרון במסגרת פרטית (20%). בקרב דוברי ערבית רוב ההורים (66%) דיווחו כי ילדם רשום לצהרון בתוכנית ציל"ה או מצהל"ה ופחות מכך (19%) דיווחו על רישום לצהרון מטעם הרשות המקומית.
- מעט יותר מ-70% מכלל ההורים הביעו שביעות רצון כללית גבוהה מהצהרון.

נספח: פירוט הנתונים בחלוקה לפי מגזר שפה - דוברי עברית ודוברי ערבית

גנים דוברי ערבית			גנים דוברי עברית			דיווחי הורים
5-6	4-5	3-4	5-6	4-5	3-4	
87%	90%	86%	89%	90%	89%	מדד מסכם: שביעות רצון כללית מהגן - תשע"ו
89%	89%	87%	89%	89%	90%	א. "ילדך אוהב ללכת לגן"
83%	90%	84%	85%	88%	85%	ב. "אתה מרוצה מהגן שבו ילדך לומד"
91%	92%	91%	90%	93%	92%	ג. "בסך הכול, אתה חש שכשאתה שולח את ילדך לגן, אתה מפקיד אותו בידיים טובות"
86%	90%	82%	86%	88%	87%	ד. הילד שלך מספר לך בעיקר חוויות נעימות מהגן
83%	89%	86%	88%	88%	87%	ה. באופן כללי, אתה שבע רצון מההתנהלות בגן
93%	93%	86%	93%	92%	93%	ו. באופן כללי, אתה חש שילדך בטוח ומוגן בגן

גנים דוברי ערבית			גנים דוברי עברית			דיווחי הורים
5-6	4-5	3-4	5-6	4-5	3-4	
83%	86%	84%	81%	83%	82%	מדד מסכם: יחסים חיוביים בין צוות הגן לילד - תשע"ו
90%	92%	91%	90%	91%	91%	א. "הצוות בגן מתנהג באופן חם ואכפתי כלפי ילדך"
85%	92%	89%	90%	91%	93%	ב. "באופן כללי, אם הילד שלך מבקש משהו הצוות קשוב לבקשות שלו"
81%	84%	84%	82%	84%	83%	ג. "הגננת מתייחסת לילדך באופן ייחודי על פי כישוריו ואופיו"
75%	71%	67%	61%	62%	58%	ד. "הגננת בגן של ילדך מכירה אותו היטב ויודעת מה הוא עושה גם מחוץ לשעות הגן כמו חוגים, חברים וכו'"
85%	90%	88%	83%	87%	85%	ה. "הגננת רגישה וקשובה לצרכים המיוחדים של ילדך"



גנים דוברי ערבית			גנים דוברי עברית			דיווחי הורים
5-6	4-5	3-4	5-6	4-5	3-4	
85%	88%	86%	85%	87%	88%	מדד מסכם: קידום הילדים בגן בתחומים שונים - תשע"ו
85%	83%	83%	83%	87%	84%	א. "הגננת עוקבת באופן שוטף אחר התפתחות ילדך בתחומים שונים"
90%	92%	92%	89%	88%	88%	ב. "הגננת מכירה היטב את ילדך בכל מה שנוגע ליכולותיו וכישוריו"
85%	90%	84%	87%	86%	87%	ג. "הגננת של ילדך מעוררת בו סקרנות וגורמת לו לרצות להמשיך להתעניין ולהרחיב את הידע"
89%	93%	90%	90%	90%	89%	ד. "הגננת נותנת לילדך הרגשה שהוא יכול להצליח בכל מה שהוא בוחר לעשות"
83%	83%	85%	81%	83%	86%	ה. "הגן מאפשר לילדך להפיק מעצמו את המרב, כלומר את המקסימום"
81%	85%	79%	83%	85%	85%	ו. "הילד שלך לומד בגן דרכים להתמודד עם קשיים בין ילדים, מריבות, תחרות וכד"
89%	92%	87%	93%	92%	94%	ז. "הילד שלך לומד בגן דרכי התנהגות נאותות, כלומר התנהגות שמכבדת את הזולת ואת הכללים של המקום"
89%	88%	88%	86%	89%	90%	ח. "הילד שלך לומד בגן להתנהג בחברה וליצור קשרים חברתיים"
79%	86%	82%	79%	85%	86%	ט. "הילד שלך לומד בגן להביע רגשות"
85%	86%	88%	83%	88%	89%	י. "הילד שלך מתקדם בגן בשפה ובאוצר מילים ובדיבור"
83%	85%	84%	80%	85%	85%	יא. "הילד שלך מתקדם בגן מבחינה לימודית"



גנים דוברי ערבית		גנים דוברי עברית		דיווחי גננות
5-6	3-4	5-6	3-4	
85%	87%	88%	88%	מדד מסכם: היכרות הגננת עם הילדים - תשע"ו
91%	94%	97%	96%	יב. "את מכירה כל ילד באופן מעמיק"
90%	93%	95%	94%	יג. "הצוות רגיש וקשוב לצרכים המיוחדים של כל אחד מהילדים"
89%	94%	89%	92%	יד. "הצוות מתייחס לכל ילד באופן דיפרנציאלי על פי סגנונו האישי, יכולותיו וצרכיו"
89%	95%	86%	86%	טו. "את עוקבת ומתעדת באופן שוטף את התפתחותם של הילדים בתחומים שונים"
65%	61%	75%	73%	טז. "את מכירה את הילדים היטב ויודעת מה הם עושים גם מחוץ לשעות הגן (חוגים, חברים וכו')"

גנים דוברי ערבית			גנים דוברי עברית			דיווחי הורים
5-6	4-5	3-4	5-6	4-5	3-4	
72%	72%	73%	62%	65%	67%	היגדים: אלימות בין ילדי הגן - תשע"ו
25%	26%	22%	33%	30%	31%	א. "האם ילדך חווה בגן אלימות מילולית, כמו קללות ועלבונות, מצד תלמידים אחרים, ואם כן – באיזה היקף?"
2%	2%	6%	4%	5%	3%	
80%	76%	74%	66%	68%	67%	
17%	23%	21%	32%	28%	30%	ב. "האם ילדך חווה בגן אלימות פיזית, כמו מכות, סטירות ודחיפות, מצד תלמידים אחרים, ואם כן – באיזה היקף?"
3%	1%	5%	3%	4%	3%	
87%	90%	86%	90%	93%	93%	
13%	9%	13%	8%	6%	6%	ג. "האם ילדך חווה בגן אלימות חברתית, כמו חרם, הפצת שמועות, ילדים אמרו לילדים אחרים לא לדבר איתו וכדומה, ואם כן – באיזה היקף?"
0%	1%	2%	1%	1%	2%	



גנים דוברי ערבית			גנים דוברי עברית			דיווחי הורים
5-6	4-5	3-4	5-6	4-5	3-4	
79%	83%	88%	74%	76%	76%	מדד מסכם: שותפות הורים בגן- תשע"ו
מתן מידע ברמת הפרט והמערכת (שקיפות)						
79%	82%	89%	71%	73%	73%	א. "הגגנת מעדכנת אותך באופן שוטף בכל הנוגע לתפקוד הלימודי והקוגניטיבי של ילדך. הכוונה לתפקוד מבחינה מחשבתית, שכלית."
77%	82%	89%	71%	74%	72%	ב. "הגגנת מעדכנת אותך באופן שוטף בכל הנוגע לתפקוד החברתי של ילדך בגן, כולל השתלבות בגן, יחס לחברים וכד'."
80%	81%	86%	83%	83%	81%	ג. "הגגנת מעדכנת אותך באופן שוטף בכל הנוגע לנעשה בגן, כגון פעילויות מיוחדות וכד'."
מעורבות פעילה						
87%	91%	94%	74%	77%	79%	ד. "אתה נמצא בקשר קבוע טלפוני, מייל, סמס עם הגגנת כדי להתעדכן במצבו של ילדך."
71%	72%	82%	58%	61%	62%	ה. "אתה מרגיש שותף בקידום הגן ומטרותיו. כלומר, משתפים אותך בסוגיות כגון: לאילו כיוונים כדי לגן להתפתח, מה חשוב שיהיה בגן ומה חשוב פחות."
הזמנה לשותפות וגישות						
86%	86%	93%	87%	90%	87%	ו. "אתה מרגיש שיש לך אוזן קשבת בכל שאלה, בעיה או תלונה שעולה."
75%	79%	84%	65%	67%	68%	ז. "הגגנת מתייעצת אתך כיצד כדאי לשפר את ההתקדמות הלימודית של ילדך."
79%	86%	86%	82%	83%	83%	ח. "הגגנת נותנת לך הזדמנויות מספיקות להשתתף בפעילויות בית ספריות כמו בהכנת מסיבות, ליווי לטיולים וכדומה."



גנים דוברי ערבית		גנים דוברי עברית		דיווחי גננות
5-6	3-4	5-6	3-4	
62%	65%	71%	75%	מדד מסכם: הסביבה הפיזית בגן - תשע"ו
68%	68%	75%	83%	א. "הגן הוא מקום שנוח להיות בו (מבחינת מקומות ישיבה, מתקנים, צפיפות, תאורה, חום/קור, הניקיון)."
63%	65%	67%	75%	ב. "יש מספיק מקום בגן למשחקים ולפעילויות שונות"
63%	66%	67%	75%	ג. "חצר הגן נקיה ומטופחת."
83%	88%	86%	91%	ד. "פנים הגן נקי ומטופח."
68%	73%	83%	81%	ה. "ישנם מספיק משחקים בתוך הגן."
42%	39%	55%	56%	ו. "ישנם מספיק משחקים בחצר הגן."
49%	57%	63%	67%	ז. "מצב התחזוקה של הגן הוא טוב, מבחינת החצר, המתקנים, השירותים, ללא מפגעים בטיחותיים וכד'."

גנים דוברי ערבית		גנים דוברי עברית		דיווחי גננות
5-6	3-4	5-6	3-4	
62%	63%	66%	66%	מדד מסכם: שביעות רצון מתפקיד הגננת - תשע"ו
96%	97%	99%	100%	ח. "את אוהבת את עבודתך כגננת."
93%	92%	99%	99%	ט. "העבודה כגננת היא מעניינת ומספקת."
11%	5%	7%	7%	י. "עומס העבודה על הגננות אינו רב מדי." **
42%	49%	44%	47%	יא. "את לא חשה שחיקה בעבודה כגננת." ***
70%	71%	82%	80%	יב. "לא היית רוצה לעסוק במקצוע אחר, היית רוצה להיות גננת."
57%	66%	65%	63%	יג. "את לא חשה בדידות בעבודה." **

** נוסח ההיגדים בשאלון היה "עומס העבודה על הגננות הוא רב מדי", "אני חשה שחיקה בעבודה כגננת", "הייתי רוצה לעסוק במקצוע אחר" ו-"אני חשה בדידות בעבודה". לצורך הדיווח בדוח נוסחו ההיגדים מחדש כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר.

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה בית אבגד, ז'בוטינסקי 5, רמת גן, 5252006. טל': 03-5205555, פקס: 03-5205509

דוא"ל: rama@education.gov.il כתובת האתר: <http://rama.education.gov.il>



גנים דוברי ערבית		גנים דוברי עברית		דיווחי גננות
5-6	3-4	5-6	3-4	
דיווחי הגננות על עמדותיהן באשר לגודל הגן - תשע"ו				
52%	46%	45%	41%	יד. "מספר הילדים גדול עד כדי הפרעה לניהול הגן"
18%	19%	33%	34%	טו. " מספר הילדים גדול אך הדבר אינו מפריע לניהול הגן"
28%	33%	20%	24%	טז. "מספר הילדים מספק"
2%	2%	2%	1%	יז. "מספר הילדים קטן מידי"

גנים דוברי ערבית		גנים דוברי עברית		דיווחי הורים
ללא מדד מסכם: השתתפות ילדי הגן בצהרונים				
				מהו סוג הצהרון או מסגרת הצוהריים שבה משתתף ילדך?
19%	52%	א. צהרון של הרשות המקומית		
66%	9%	ב. תוכנית ציל"ה או מצהל"ה של משרד החינוך		
7%	9%	ג. יום חינוך ארוך של משרד החינוך (יוח"א)		
0%	5%	ד. צהרון של ויצ"ו או נעמ"ת		
8%	20%	ה. מסגרת פרטית		
0%	5%	ו. מסגרת אחרת		



גנים דוברי ערבית	גנים דוברי עברית	דיווחי הורים
75%	72%	מדד מסכם: שביעות רצון כללית מהצהרון
84%	80%	א. "כשאתה שולח את ילדך לצהרון, אתה מרגיש שאתה מפקיד אותו בידיים טובות".
77%	75%	ב. "אתה מרוצה מכך שילדך משתתף בצהרון".
76%	75%	ג. "ילדך שמח ללכת לצהרון".
75%	76%	ד. "ילדך אוהב להיות בצהרון".
66%	68%	ה. "ילדך אינו מתלונן שמשעמם לו בצהרון".*
75%	70%	ו. "הפעילות בצהרון מספקת מענה טוב לילדך בשעות הצהריים".
73%	72%	ז. "ילדך אינו מנסה להתחמק מללכת לצהרון".*

* היגדים אלה נוסחו בשאלון על דרך השלילה, ולצורך הדיווח נוסחו מחדש על דרך החיוב כשאר ההיגדים, כך שערכים גבוהים יותר משקפים שביעות רצון כללית גבוהה יותר מהצהרון. הנוסחים המקוריים בשאלון: "ילדך מתלונן שמשעמם לו בצהרון"; "ילדך מנסה להתחמק מללכת לצהרון".